

ГЛАДКИЙ

Гордій Павлович
(1849 – 1894)

Помірно Як умру, то похоронять те
Як умру, то похоронять те
ме не на могилі,
се ред степу широкого
на Вкраїні мій. // мій.

Хоровий диригент, педагог, композитор народився в селянській родині одного з хуторів Костянтиноградського повіту (зараз – Карлівський район) на Полтавщині. Через те, що сім'я постійно бідувала, ще юнаком Гордій повинен був сам заробляти на шматок хліба продавцем у чайній крамниці. Музичні здібності виявив досить рано, мав гарний голос. Особливо захоплювався юнак українськими народними піснями, яких знав безліч. Тараса Григоровича Шевченка він шанував понад усе.

Закінчив повітове училище. У вільний від роботи час грав на гітарі. Хоча не знав нот, та маючи неабиякий музичний слух, підбирав мелодії до віршів. В 1870 році відомий композитор і талановитий капелмейстер Петро Андрійович Щуровський, викладаючи теорію музики, організував музичні курси, на яких навчався і Г.П.Гладкий. Одного разу, замість домашнього завдання з гармонії музикант показав Щуровському музику, написану до «Заповіту». Відтоді і полинула велична, глибоколірична мелодія пісні.

Пізніше здобув музичну освіту на Полтавських синодальних регентських курсах. Кожної суботи в кімнаті у Гордія Гладкого збиралась молодь. Це були переважно місцеві семінаристи, котрі, як правило, володіли гарними голосами і тому кожного разу експромтом утворювався першорядний чоловічий хор. Цілком природно, що цим хором завжди керував сам Гордій, який вже тоді виявляв неабиякі диригентські здібності. Саме цей хор став першим виконавцем його творів. Серед них було чимало хорових обробок українських народних пісень, а також власні твори на слова Т.Г.Шевченка (серед них – "Зоре моя вечірняя", "Ой по горі ромен цвіте", "Утоптала стежечку").

У 1870-1894 рр. працював диригентом семінарського хору та учителем хорового співу в Полтавській духовній семінарії. Виховав багато відомих співаків-хористів і солістів, зокрема В. В. Курдиновського.

Гордію Павловичу Гладкому пощастило створити хорову мелодію з величезною переконливою силою. В ній вражаюче поєднуються народний гнів до гнобителів і глибока любов до рідної України, заклик до боротьби за волю, за народне щастя і елементи ніжної лірики, яка характеризує українську природу. В музиці Г.Гладкого вдало відтворено узагальнений образ українського народу.

Помер геніальний композитор на сорок п'ятому році життя у Полтаві. На фасаді будинку, що на розі вулиць Леніна і Котляревського в 1971 році було встановлено меморіальну дошку. На цьому місці знаходився старий будинок Полтавської духовної семінарії (з 1903 р. тут було музичне училище). Ім'ям Гордія Гладкого названо вулицю в Київському районі Полтави.